

TAXE PERÇUE	GORIZIA	SETTIMANALE - SPEDIZIONE IN ABBONAMENTO POSTALE
TASSA RISCOSSA	ITALY	GRUPPO II/70% - AUTORIZZAZIONE DIREZIONE PROVINCIALE
		P.T. DI GORIZIA - REG. TRIB. DI GORIZIA N. 5 - 28-01-1949

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
REDAZIONE E AMMINISTRAZIONE
PODUREDNIŠTVO:

RIVA PIAZZUTTA, 18 - 34170 GORIZIA - GORICA
Tel. 0481/533177 - Fax 533177 - Pošni t/rn 11234499
Vicolo delle Rose, 7 - 34135 TRIESTE - TRST - Tel. 040/414646

Katoliška in pravoslavna Cerkev in jugoslovanska kriza

Ob sedanji krizi v Jugoslaviji, posebno med Hrvati in Srbi, je obstajala velika nevarnost, da se spopad spremeni v versko vojno med katoliško in pravoslavno Cerkvijo kot se je že zgodilo med zadnjo vojno. Takrat so ustaši silili pravoslavne Srbe k prestopu v katoliško Cerkev. Pri tem so uganjali vsakovrstno nasilje nad pravoslavni in je prišlo do tako imenovanega »prekrščevanja« Srbov. To so Srbi očitali tudi kardinalu Stepincu, češ da je s tem soglašal, kar seveda ni bilo res.

Ta nevarnost je obstajala tudi sedaj, saj so četniki zelo radi rušili katoliške cerkve in svetišča; tudi številni popi so stopili v njihove vrste. Srbski episkop Lukian je celo proglasil novo srbsko eparhijo (škofijo) v Dalji v Slavoniji, potem ko so to mesto zasedli srbski četniki in armada. Obiskal je Dalj in slovesno izjavil: »To je Srbija«. Vendar so se stvari drugače zasukale zaradi modrosti voditeljev katoliške in srbske pravoslavne Cerkve, tako v Jugoslaviji kot v Vatikanu.

V Jugoslaviji je prišlo do srečanja in razgovorov med zastopniki RKC in SPC najprej v Sremskih Karlovcih dne 7. maja in sedaj 24. avgusta v Slavonskem Brodu; obakrat sta delegaciji vodila Kardinal Kuharić ter patriarh Pavle. Na tem zadnjem srečanju so izdali skupno pismo, v katerem se zavzemajo za mir, nenasilje in strpnost kot minimum krščanskega sožitja. In dodajo še: »Prenehanje vojevanja in poštene razgovori so to zahteva, pred katero nihče ne sme ostati gluhi, če se ne hoče umazati pred Bogom in pred ljudmi.« Končno pozivajo vse vernike naših Cerkva, katoličane in pravoslavne, kakor tudi vse ostale ljudi, ki verujejo v Boga: Moliše skupno z nami za mir in spreobrnjenje.«

K takemu mirnemu reševanju sporov v Jugoslaviji že ves čas poziva tu-

di sv. oče v raznih svojih govorih tako v Čenstohovi kot na Madžarskem in pri avdiencah v Rimu. Posebej pa je treba omeniti potovanje nadškofa Taurana, sekretarja Sv. sedeža za odnose z državami, v Jugoslavijo v prvi polovici avgusta. Prišel je kot poseben papežev poslanec na čelu papeške delegacije prav z namenom, da tako v Zagrebu kot v Beogradu vpliva za mirno poravnavo hrvaško-srbskega oboroženega spopada. Tako ena kot druga stran je papeškega delegata seznanila s stanjem v državi oz. z nasiljem, ki je zavladovalo med Srbi in Hrvati. Nadškof je o vsem obvestil Sv. sedež. Vatikan je torej o stanju v Jugoslaviji dobro obveščen iz prve roke. Po vsem sodeč je prav iz teh obvestil nastal članek v vatikanskem glasilu Osservatore Romano, ki pravi, da na Balkanu ne gre za vojno med narodi, med katerimi se je prebudila narodna zavest, tako dolgo zatrita in preganjana. O tem priča ta beg iz armade protest mater v vseh republikah. Prej gre za nacionalistično propagando, ki je prišla od drugod; gre za agitatorje, ki so bolj ali manj plačani; gre za politike, ki si v sedanjih časih krize v vseh bivših deželah realkomunizma skušajo pridobiti čim večjo oblast in jim prav prideta tudi nasilje in teror.

Srbi in Hrvati so stoletja živeli mirno med seboj, se med seboj poročali, sklepali kupčije, si bili dobri sosedje. Zakaj sedaj tako nenaden preobrat? Bile so storjene politične napake na eni in drugi strani, toda predvsem je krivda na dejstvu, da se ne upoštevajo demokratične pravice vsakega naroda, da si svojo usodo izbira sam. Ti veliki pa hočejo, naj ta pravica velja samo zanje, ker so veliki, ne pa za te male. Vendar zadnji znaki kažejo, da se morda miselnost tudi teh velikih spreminja.

K.H.

Srbija le »za« mirovno konferenco

Hkrati s Tudjmanovim ultimatom se je, 1. septembra, iztekel tudi ultimatum Evropske skupnosti, po kateri naj bi vse jugoslovanske strani podpisale prekinitve ognja ter pristale na evropske opazovalce na Hrvaškem in mirovno konferenco o Jugoslaviji. Francoski predsednik Mitterand je prejšnji teden najprej sprejel Tudjmana, dan kasneje pa še Miloševića. Oba obiska nista naključna, saj je bilo vseskozi stališče Francije do jugoslovanske krize med najbolj konservativnimi v Evropi. Tukajšnji komentatorji zato menijo, da je bil Mitterandov poziv Srbiji, naj vendar pristane na deklaracijo ES, odločilen, da je srbski zunanji minister Jovanović šele dve uri pred iztekom ultimata sporočil, da Srbija deklaracijo sprejme in da ji ni nikoli »načelno nasprotovale.« A zapletov še ni bilo konec. Van den Broke je že v nedeljo popoldne pripotoval v Beograd in ponudil deklaracijo v podpis, a je moral srbski strani v predsedstvu, ki

se je znova protivila, okrog polnoči postaviti ultimatum do enih zjutraj, da bi bila deklaracija zares podpisana. Toda zmerni optimizem (če je sploh moč biti optimističen) je več kot na mestu, saj se napadi srbskih teroristov in Armade na hrvaške kraje — vključno s civilnimi objekti — nadaljujejo z nezmanjšano močjo. V noči s ponedeljka na torek naj bi armadino težko topništvo z zemljo zravnalo hrvaško vas blizu Negotincev, pri čemer naj bi izgubilo življenje 40 ljudi. Sicer pa si je tudi Milošević zagotovil maneverski prostor, ko je dejal, da je z deklaracijo prvič mednarodno priznana tudi srbska manjšina na Hrvaškem, saj jo sporazum predvideva kot eno izmed pogajalskih strani v pogovorih o premirju in na mirovni konferenci, kar je bilo seveda težko sprejemljivo za Hrvaško. Srbska manjšina na Hrvaškem, oz. njen militantni vrh je že izjavil, da se je sporazum ne tiče,

(se nadaljuje na 2. strani)

Prehodna Draga

Po vseh zgodovinskih premikih, katerim smo bili priča v preteklem letu, je bilo pričakovati, da ne bo Draga več tisti »mikrofon disidentstva«, ki je bil v preteklosti. Lani so ob svoji 25-letnici ti študijski dnevi doživeli zmagoslavje, letos pa se je dalo čutiti, da se ta prireditev nahaja nekako v neki prehodni fazi. 25 let je imela Draga funkcijo glasnika slovenske demokratične opozicije, kateri ni pretekli komunistični režim nikoli dal možnosti, da se izrazi in da pove svoje mnenje. To nalogo je Draga opravila zelo uspešno in lahko rečemo, da je nemalo prispevala h končni zmagi demokracije na Slovenskem. Kaj pa sedaj, ko se je v Sloveniji uveljavila demokracija? Kakšna bo vloga Drage v teh novih okoliščinah?

Prehodna faza Drage, ki sem jo prej omenil, bo lahko trajala precej časa. Vsi problemi v Sloveniji niso rešeni, kaj šele tu v zamejstvu med Slovenci samimi. V parku Finžgarjevega doma se bo torej še nekaj časa debatiralo o sožitju med različnimi komponentami slovenskega narodnega telesa, prav tako pa se bodo postavljala nova vprašanja: naš odnos s sosedi (predvsem tukaj z Italijani), vloga krščanstva v naši družbi, politika, kultura itd. Seveda, nekatere izmed navedenih tem so bile v preteklosti na Dragi že večkrat izčrpno predstavljene, vendar so levji delež imela vedno tista predavanja, ki so obravnavala stanje v Sloveniji in Jugoslaviji, komunizem ipd. Zdaj pa je priložnost, da se o tistih temah, ki dosedaj niso imele zaslužene pozornosti, izčrpnije spregovori.

Draga je vedno znala biti aktualna in zanimiva, čestokrat izzivalna. Tudi letos je bila takšna, čeprav je ni nagradilo zasluženost številu občinstva. Dovolj je, da omenimo samo dva predavatelja, hrvaškega intelektualca dr. Vlada Gotovca in znane p. Marka Rupnika. Po tej poti mora nadaljevati. Prav bi bilo, da bi organizatorjem Drage voščili uspeh tudi v tej prehodni fazi. Vse najboljše, Draga!

Opomba: o letošnji Dragi bomo izčrpnije poročali v prihodnji številki.

Prizor z lanske Drage

Ali bo sovjetski mozaik obstal?

Po ponesrečenem državnem udaru v Sovjetski zvezi v polovici meseca avgusta in po vrnitvi Mihaila Gorbačova kot predsednika v Moskvo, je prešlo v resnici le dobrih deset dni. V bistvu pa imamo vtis, da so že prešla cela desetletja ali še več, saj je čas prinesel take zgodovinske preobrate, ki bi si jih le malo nazaj težko mislili. Nekdaj vsemogočna komunistična partija je suspendirana po celotnem ozemlju Sovjetske zveze, v praksi je izven zakona. KGB, nekdanj oz. do nedavnega proslula politična policija, se bo globoko prenovila in izgubila nekdanji turoben videz. V vojski sami je že veliko čistk in novi obrambni minister Zapožnikov sodi med Gorbačovu zveste ljudi. Po odstopu dvomljlivega Aleksandra Besmertnika je zunanje ministrstvo prevzel poklicni diplomat Boris Pankin, eden redkih veleposlanikov (bil je v Pragi), ki se niso pridružili pučistom. Vse to kaže, da se sedaj v Moskvi bje boj za kar se da pristno pripadnost »perestrojki« in »glasnosti«, tudi v vodilnih osebnostih državnega aparata in vojske.

Te dni je zasedal Kongres ljudskih poslancev, ki je sovjetski širši parlament, medtem ko je teden prej bil na vrsti Vrhovni sovjet, ožji parlament, ki je prvi podrobno analiziral dramatične dogodke po državnem udaru. Prav zato je padel tudi njegov doseđanji predsednik Anatolij Lukianov, ki je osumljen sodelovanja s pučisti. Lukianova so tudi aretirali.

NEKDANJA IN BODOČA SOVJETSKA ZVEZA

Predno zabeležimo še zadnje pomembne dogodke okoli sovjetskega dogajanja, naj na kratko orišemo pravzaprav sam politični zemljevid

(se nadaljuje na 2. strani)

S Sicilije za Slovenijo

Pred časom je tudi na Siciliji prišlo do politične podpore samostojnosti Slovenije in Hrvaške. Sporočilo je poslala Sicilska neodvisna fronta Slovenski skupnosti, v katerem pošilja resolucijo v podporo politični neodvisnosti obeh republik v duhu samoodločbe narodov.

Manjšinske stranke v Vicenzi

V četrtek, 29. avgusta, je bil v Vicenzi sestanek strank evropske liste »Federalizem«, v kateri so Union Valdotaie, Partito Sardo d'Azione, Slovenska skupnost, Union für Südtirol, okcitanska in druga gibanja. Na seji je predvsem tekla beseda o pripravi simpozija o federalizmu, ki bo v prvi polovici oktobra v sardinjskem glavnem mestu Cagliari.

Na seminarju bodo nastopili predvsem znani manjšinski strokovnjaki, prav tako pa sami predstavniki manjšin. Simpozij je velikega pomena, saj bo skušal zaobjeti kar se da obširno tematiko avtonomij, federalizma in manjšinskih pravic v Evropi.

Naj dodamo, da bo v jesenskem času še več takih manjšinskih srečanj. Eno bo že konec septembra, in sicer glavna skupščina ALE (Evropska svobodna zveza), ki združuje manjšinske stranke v državah Evropske gospodarske skupnosti, in to v mestu Ostende v Belgiji. Še ena pa bo v mestu Sassari na Sardiniji s simpozijem o kulturni identiteti Evrope na poti v tretje tisočletje.

Moskva in Trebče

Tistim, ki že leta sledijo kabaretnim oddajam in predstavam Borisa Kobala in Sergeja Verča, je verjetno ostal v spominu lik kominformista Gigija, ki na račun reform Mihaila Gorbačova pravi, da je lahko delati perestrojko v Rusiji. »Pridi v Trebče, pridi!«, pravi Gigi Gorbačovu. Res je, da ko v Sovjetski zvezi kar na tekočem traku odstranjujejo simbole komunizma (npr. Lenina, Dzeržinskega, Sverdlova itd.), ko imajo mnogi sovjetski državljani celo Gorbačova za strašnega stalinista, ostajajo tu pri nas še kar močni otoki — da ne rečemo trdnjave — realsocializma in stalinizma.

Tako, torej: v Sovjetski zvezi so ljudje siti komunizma, partija se razkraja, sama sovjetska država razpada. V širni Rusiji je torej komunizem umrl; kaj pa na našem Krasu? Zadnje boljševiske postojanke so prav tu pri nas in vse kaže, da bodo vsaj še nekaj časa obstajale. Dovolj je, da pomislimo, kaj se je pred časom zgodilo v Bazovici in na Proseku (predvsem v Bazovici) ob priliki t.i. razgovorov o Sloveniji. Bilo je takoj po vojni na slovenskih tleh: kdor je omenjenim razgovorom prisostvoval je lahko spoznal, kako sta totalitarna ideologija in nestrpnost do drugačnega mišljenja pri nas še vedno močni. Leteli so očitki, žalitve, grožnje, slišale so se izjave v podporo Jugoslaviji in njeni armadi, socializmu ter »bratstvu in enotnosti«.

Tipična boljševiska poteza je etiketiranje vsega, ki ni striktno »na levo«, s fašizmom. Tako so se pojavili očitki, da nastaja v Sloveniji fašizem ipd. Trditve o nastajanju »slovenskega fašizma« lahko najpogosteje slišimo, če poslušamo Radio Opčine ob sredah zvečer: argumenti in dokazi o tem pojavu pa so seveda odveč, saj je za voditelje oddaje dovolj, da se o tem fantomatskem fašizmu čimveč govori in izgublja čas za druge, resnejše probleme, za katere pa ni preveč pripravljenosti razpravljati, ker so morda preveč »boleči«. Če bi obstajala minimalna pripravljenost do objektivnega razmišljanja bi zlahka prišli do spoznanja, da ni o fašizmu v Sloveniji ne duha ne sluha: to je potrdil tudi Ciril Zlobec, o katerem ne moremo reči, da je »desničar« oz. »naš«.

(nadaljevanje s 1. str.)

Srbija le »za« ...

ker ni sopolisnica. Tudi če bo do mirovne konference po tej poti le prišlo, utegne srbska manjšina ostati trd oreh, saj bi se tudi ob pristanku matične Srbije sama težko sprijaznila s še tako široko avtonomijo. Na okrogli mizi na hrvaški televiziji je že bilo moč slišati mnenje, da je pogovor o takšnih rešitvah (ali celo o odcepitvi?) mogoč tam, kjer je Srbov več kot 85%.

V zmešnjavi jugoslovanskih dogodkov je težko dati pravo mesto sobotnemu incidentu z ugandskim in romunskim letalom, ki ju je jugoslovansko vojaško letalstvo prestreglo in prisililo k pristanku na zagrebškem letališču, nato pa zaprlo zračni prostor nad obema zahodnima republikama. Medtem ko naj bi na romunskem Tupoljevu bila le skupina pilotov (kar ni bilo pojasnjeno), pa so vojaški preiskovalci, ki k letalu niso pustili za to pristojnih civilnih hrvaških oblasti, našli skoraj dvajset ton orožja. To naj bi bilo po

Pravzaprav so ljudje, ki nasedajo takim »resnicam«, žrtve tistih, ki so po eni strani pridigali zvestobo socializmu, po drugi pa si na čist kapitalističen način pridobili veliko gmotnih sredstev: dovolj je, da pogledamo, kakšne hiše, avtomobile in čolne imajo.

Vse kaže torej, da se bo taka mentaliteta obdržala še dolgo časa na površju. Zlobni jeziki bodo lahko rekli, da bi lahko naše komuniste vključili v zakon o kraških parkih kot »zaščiten vrsto«, vendar je jasno, da bo morala o mnogih stvareh še vedno teči beseda. Potrebno bo še veliko truda, preden se bo pri nas lahko razvil sproščen pogovor in se bo uveljavila drugačna, bolj odprta miselnost.

Utrinek z Višarj

Nekdo, ki je med letošnjimi počitnicami romal na Višarje, je pripovedoval naslednje:

Pred mašo ob 12. uri je duhovnik, ki je maševal, stopil pred vernike ter jih začel spraševati, koliko je med njimi Slovencev, koliko Italijanov in koliko Nemcev, češ da bo maša v jeziku večine prisotnih, kajti, kot je še dejal župnik, večina zmaga. Izkazalo se je, da je največ Italijanov in tako je bila maša v italijanščini, razen petja, ki je bilo slovensko. Pel pa je moški zbor iz Žabnic, kar je župnik tudi omenil.

Ob tem nekaj pripomb: Na cerkvenih vratih romarske cerkve na Višarjah so za vsako nedeljo in praznik označene štiri maše, ni pa označeno, ali je maša slovenska ali italijanska ali nemška. Zato vprašujemo, ali bi ne bilo bolje, da bi za vsako mašo bilo določeno, v katerem jeziku je? Tako bi vsak romar točno vedel, kdaj je maša v njegovem jeziku in bi se potrudil, da bi ob določeni uri bil v cerkvi, ne pa da pride v cerkev in začne duhovnik vernike šele prešteti in potem mašuje v jeziku večine. Ali mar pred Bogom nimamo vsi enakih pravic? Zakaj pa je potem petje pri italijanski maši bilo slovensko? Ali pa so morda Slovenci sposobni samo za petje? In še nekaj! Višarska božja pot je že od nekdaj veljala za slovensko. Kako torej, da Slovenci, ki so

izjavah Armade namenjeno Hrvaški ali Sloveniji, kar pa sta obe strani zanikali, kakor tudi to, da naj bi letalo bilo na poti na Brnik, kjer pa pravijo, da od zvezne kontrole letenja takšnega sporočila niso dobili. Ugandske oblasti se o naročniku orožja niso hotele izjasniti, vendar pa naj bi ta ne bil iz Jugoslavije.

V slovenskem parlamentu se je sicer že začela razprava o treh t.i. lastninskih zakonih: o denacionalizaciji, o privatizaciji družbene lastnine in o zadrugah. Po prvem naj bi bilo bivšim lastnikom po možnosti v naravi vrnjeno kakih 10% narodnega premoženja. Opozicija nasprotuje zlasti temu, da bi bilo premoženje v naravi, glede privatizacije pa meni, da gre za državni kapitalizem, ko bo država začasno postala lastnik 35% narodovega premoženja. V resnici naj bi bilo državljanom Slovenije neposredno in posredno skozi pokojninski sklad razdeljenih kar 65% sedanjega slovenskega premoženja. Sporen je tudi zakon o zadrugah, zaradi katerega opozicija kmete zmerja s »kmečkim

»Vse prav dela: gluhim daje, da slišijo, nemim, da govorijo.«
(Mr 7, 37)

Ni dobro, če se človek ne zna pogovarjati, ker izgubi vez z dragimi in ostane sam. Še slabše je, če zanemari in izgubi stik z Bogom: ne ve več odkod, kako, kam in zakaj.

Jezus je naredil čudež — ozdravil je in rešil gluhočloveka. Dogodek, ki ima predvsem duhovno sporočilo: Jezus ljudi notranje, to je duhovno, ozdravlja, osvobaja in spreminja. Namenjeno je vsem, saj je Jezus ozdravil gluhočloveka v poganskem okolju. Ljudi je rešil nesreče, da bi Bog ne našel mesta v njihovem življenju, ga izgubili na poti in ostali sami.

Človek je po svoji naravi iskalec Resnice. Zato ne more biti gluhi in neprizadet ob velikih vprašanjih življenja. Nanje mora poiskati odgovore. Teh je veliko. Prav danes smo priče neslavnemu propadu ideologije, ki si je domišljala, da si bo človek, z lastnimi močmi, ustvaril raj že tukaj na zemlji, brez Boga.

Ljudje potrebujemo Jezusa, da bi ljubili svojega bližnjega kakor sami sebe; da bi se naučili prave življenjske modrosti; da bi razumeli smisel vsega, kar je; da bi z izpolnjevanjem božjih zapovedi varovali svoje človeško dostojanstvo; da bi ostali trdni v veri, upanju in ljubezni...

MILAN NEMAC

vedno v največjem številu romali na sv. Višarje, med štirimi mašami niso vredni niti ene v svojem materinem jeziku ne glede na njihovo število?

Višarska romarica

Lipa namesto sramotilnega stebra

Tednik Družina poroča, da so delavci v torek, 20. avgusta, pred ljubljansko stolnico odstranili sramotilni steber z lažnim napisom, da je škof Rožman dal odgnati žene, ki so želele, da bi jih sprejel. Pokojni škof Lenič, ki je bil priča omenjenega dogodka, je stalno ponavljal, da delajo krivico škofu Rožmanu in slovenski Cerkvi.

V tedniku je fotografija, ki kaže, da so delavci na mestu, kjer je bil prej sramotilni steber, zasadili precej veliko drevo. Zdi se, da je lipa.

Maša na Kredarici

V sredo, 21. avgusta, je znova bilo veliko slavje na Kredarici; nateklo se je do tisoč planincev, ki so želeli biti navzoči pri sv. maši, ki se je ta dan darovala v kapelici na Kredarici. Prvo kapelo je zgradil znani župnik Jakob Aljaž in je bila v njej prva maša leta 1897. Od takrat dalje je kapelica ostala do leta 1953, ko so nekega dne kapelico »neznanci« požgali; poleg toliko drugih svetih znamenj in kapelic širom po Sloveniji, ki so jih po vojni porušili ali oskrunili, so se lotili tudi te na Kredarici, da so izpričali svojo »boljševisko kulturo«. Kapelico so obnovili,

lobbyem«, podobno kot jih je po vojna oblast obkladala s »kulakami«. Resnici na ljubo je treba povedati, da je na področju lastninjenja Slovenija pionir v Vzhodni Evropi in da je moč na račun omenjenih zakonov s strani tujcev slišati tudi laskave ocene. Zdi se, da je v ozadju skrbi opozicije, da bomo Slovenci pozimi lačni ker zadrug ne bo več (te pridelajo le 10% hrane) in da bo delavcem odvzeta vrednost, ki so jo vlagali v podjetja z delom, drugje: z omenjenimi zakoni, o katerih bo parlament odločal 11. septembra, se bo Slovenija poslovila od mita družbene lastnine, predvsem pa se bodo korenito spremenila lastninska razmerja, s tem pa tudi zmanjšala politična moč opozicije, kateri pripada vodilni, menedžerski kader v podjetjih.

Leon Marc

Bazovska skupnost počasti

ŽRTVE FAŠIZMA ob 61. obletnici

v petek, 6. septembra, ob 20.30 v cerkvi z mašo, govorom in petjem.

ko so prišli »mil'ši časi« in je v njej prvič maševal nadškof A. Šuštar leta 1987.

V načrtu imajo, da bi kapelico razširili, saj hodi na Triglav vedno več planincev, toda civilne oblasti delajo težave za uresničitev načrta. Do kdaj?

Bivši srbski patriarh German umrl

V petek, 30. avgusta, so bile v Beogradu pogrebne slovesnosti za bivšim patriarhom srbske pravoslavne Cerkve Germanom. Pogreb je bil zelo slovesen. Poleg množice vernikov so se ga udeležili tudi visoki državni predstavniki. Pogrebne slovesnosti je ob sodelovanju številnih škofov vodil sedanji patriarh Pavle.

Ruski patriarh govori poslancem Sovjetske zveze

V ponedeljek, 2. septembra, se je v Kremlju začelo zasedanje poslancev Sovjetske zveze. Vseh poslancev je 2.200, prisotnih pa je bilo 1.900. Razpravljali so o Gorbačovovih smernicah za novo ureditev Sovjetske zveze. Televizija je pokazala, da je stopil na govorniški oder pred mikrofone tudi ruski patriarh Aleksij II. Pozival je prisotne poslance, naj podpirajo delo za demokratizacijo, za mir in sodelovanje. Na obrazih nekaterih poslancev se je bralo začudenje, da jim govori patriarh. Tudi znamenje novih časov.

Sovjetski mozaik

steh se je pred dnevi že enajst republik odločilo za izstop iz ZSSR. Potem se je vse to nekoliko spremenilo. Gorbačov je medtem sklical predsednike vseh republik in dosegel, da se je deset izmed teh odločilo za majhen korak nazaj v smislu, da se bodo le pogodili za neko obliko skupnega doma, čeprav bodo največjo oblast imele republike same. Kaže tudi, da se je v tem sporazumu s svojim vedno močnejšim tekmečem, ruskim predsednikom Jelcinom. Naj še omenimo, da je veliko vplivnih osebnosti zavrnilo vabilo Gorbačova, naj pristopijo v nekaj varnostni svet države. To so bili predvsem bivši zunanji minister Ševerdnadze, ruski ministrski predsednik Silajev in nekdanja desna Gorbačova roka Jakovljevič.

ODMEVI V SVETU

Jasno je, da imajo vsi ti zgodovinski obrati dan za dnem večji odmev v svetu. Postavljajo se namreč tudi razni delikatni in praktični problemi. Kaj bi npr. bilo, če bi namesto ene

Spoštovani gospod škof!

Podpisani krajan z Opčin, od Banov in s Ferlugov Vas ponovno prosimo za pismo zagotovilo o pravni veljavnosti listine iz leta 1966, ki ureja razmejitve in pristojnosti obeh župnij na Opčinah: starodavne slovenske župnije Sv. Jerneja ap. in leta 1966 ustanovljene italijanske župnije v Kraški ulici (via Carsia). Ponovno poudarjamo, da je tako zagotovilo za nas osrednje vprašanje: jamčilo bi nam, da ohrani župnija Sv. Jerneja ap. še naprej slovenskega župnika, da ostane torej še naprej pastoralno središče za vse Slovence z Opčin, od Banov in s Ferlugov, obenem pa bi veliko pripomoglo k mirnemu sožitju obeh tukaj živčih narodnosti.

Sporočamo Vam tudi, da se odpor, ki ga je vzbudila vest o premetitvi sedanjega župnika g. Viljema Žerjala, ni polegla.

Še enkrat zatrjujemo, da nimamo nič proti salezijancem: nasprotno, njihovo delo zelo cenimo; želimo le, da župnik biva v župnišču.

Prilagamo vam pole s 1.301 (tisoč tristo enim) podpisom polnoletnih krajanov in Vas prosimo, da nam odgovorite.

Prav lepo Vas pozdravljamo.

Krajan z Opčin, od Banov in s Ferlugov

Opomba ured.: Dragi openski verniki! S težkim srcem objavljamo slična Vaša pisma, ki pričajo, da tam pri Vas nekaj ni v redu, saj bi se slični dušnopastirski problemi veliko uspešneje reševali v skupnem dialogu med vsemi prizadetimi. V to trdno upamo. Med tem časom smo zvedeli, da se je g. župnik Vili Žerjal v nedeljo, 1. septembra, poslovil od svojih župljanov čeprav s težkim srcem. Zavedati se pa moramo vsi, da smo duhovniki bili posvečeni »in servitium diocesis«, to je službi škofije in se s tem postavili na razpolago škofu, ki edini pred Bogom in Cerkvijo odgovarja za svojo škofijo. Izpričali ste, da imate radi svojega dosejanega župnika in župnijo sv. Jerneja, vendar ne smemo delati tragedij, če škof vidi potrebo, da kakega župnika prestavi. »Da se le oznanja Kristus,« bi ponovili s sv. Pavlom, naj bo župnik eden ali drugi.

države kar deset ali več sovjetskih republik razpolagalo z atomskim orožjem? Komu naj gre mednarodna gospodarska pomoč? Kdo naj postane pravi sogovornik Zahoda, zlasti ZDA in EGS? Vsa ta vprašanja terjajo odgovor, ki ga danes še ni mogoče zanesljivo dati. Posebej ZDA so zato precej previdne, delno pa tudi zaskrbljene. Predsednik Bush sicer pozdravlja ves proces demokratizacije znotraj nekdanjega imperija in je tudi določil, da prizna baltske države. To je tudi že naredilo veliko drugih držav.

Potres v Moskvi je močno prizadel tudi razne sedanje in nekdanje zahodne komunistične partije. Francoska KP je v velikanski zadregi. Italijanski komunisti se vsak po svoje rešujejo iz zagate. Medtem ko skrajno krilo (Cossutova stranka) obsoja sovjetski razkroj, pa se Occhettova PDS tega (iskreno ali ne) kar veseli. Tajnik PDS je celo dejal, da je komunizem umrl. (Zanimiva, a tudi cinična in obenem tragična izjava politika, ki se je celo življenje proglasal za komunisto...). **Spectator**

Cerkev v arhivih slovenske policije

Notranjost Kočevskega Roga

Slovenski zamejski in izseljenski duhovniki smo pred 30 leti čutili potrebo, da se srečamo zato, da se med seboj spoznamo in si izmenjamo pastoralne izkušnje. Prvič smo se zbrali pred 30 leti v Celovcu, letos smo imeli trideseto srečanje v Stični na Dolenjskem. Prvotno navdušenje je nekoliko splahnelo, kljub temu nas je prijazni stiški samostan sprejel okrog 30.

Tri dni smo preživeli skupaj, somaševali v torek 20. avgusta z nadškofom A. Šuštarjem, v sredo, 21. avgusta, pa z opatom Antonom Nadržom. Toda ni šlo le za somaševanje in srečanje, šlo je tudi za dve predavanji in za obisk Dolenjske.

Ko je vodstvo srečanja izbiralo teme za letošnje srečanje, ni slutilo, kako aktualna bo tema prvega dne, namreč »Utrinki preteklosti v sedanjosti« ki jo je razvil javni tožilec Tone Drobnič. Naslov naj nas ne zavede, šlo je namreč za odnos UD-BE do slovenske Cerkve v prvih letih po vojni, kakor izhaja iz Udbinih arhivov. Predavatelj je pobrskal po policijskih arhivih. Iz njih je izbrskal, kako je UDBA ravnala s Cerkvijo in duhovniki ob koncu vojne in v prvih letih po njej.

Poleg njegove tematike je bila pomembna že sama njegova osebnost. Prav v preteklih tednih so namreč na veliko in široko o njem pisali in polemizirali v javnosti. Dr. Tone Drobnič je ob koncu vojne bil med domobranci; bilo mu je 16 let. Skupaj z drugimi je bil vrnjen iz Vetrinja v taborišče na Teharjih. Toda ker je bil tako mladoleten, so ga izpustili, dokončal je univerzo in postal odvetnik; sedanja vlada ga je imenovala za republiškega tožilca. Toda zgodilo se je, da so v Ljubljani ustanovili Novo Slovensko zave-

zo, društvo, ki naj bi se zavzemalo za vrnitev časti domobrancem. Tone Drobnič je k društvu pristopil. In završala je nevihta s treskom in gromom: vrsta vodilnih politikov od Kučana navzdol je Drobniču članstvo zamerila, češ da ne gre sodniku biti član kakega političnega društva. Vrhovi so se torej razcepili, saj so se oglašili tudi taki, ki so Drobniča zagovarjali. Sedaj je zadeva Drobnič potihnila, ker so prišli na pozornico drugi hujši problemi.

Ta mož je torej nam duhovnikom razgrnil nekaj o postopanju partije z duhovniki in katoliško Cerkvijo prva leta po vojni. Videti je bilo, kako je partija oz. UDBA kontrolirala vse duhovnike doma in po svetu, ker je povsod imela svoje obveščevalce.

To vprašanje je načela že časnikarka Ljerka Bizilj v svoji knjigi »Cerkev v policijskih arhivih«, samo da ona sega tudi v poznejše čase do nadškofa A. Šuštarja, to je do slovenske pomladi in demokracije, ko je civilna oblast tudi Cerkvi priznala pravico do svobodnega dela in življenja. Odnos Cerkev - Režim na Slovenskem seveda ni še dovolj razčiščen, gre le za prve poskuse osvetliti te odnose oz. prizadevanja partije, da si Cerkev podredi ali jo vsaj čim bolj onemogoči kot glavnega notranjega sovražnika.

Naslednji dan je Matjaž Puc razvil misel »Slovenska naravna in kulturna dediščina.« Puc je namreč kustos muzeja v Stični, ki hrani največje število predmetov sakralne umetnosti na Slovenskem. Razstavo smo si seveda tudi ogledali.

Obe predavanji nista bili strogo pastoralni, kljub temu pa povezani z našim duhovniškim poslanstvom, saj nismo le dušni pastirji, temveč tudi kulturni ljudje.

Vabilo na Marijanski shod

Prisrčno vabljeni na »43. MARIJANSKI SHOD« v nedeljo 8. septembra 1991.

SHOD bo na Opčinah pri Trstu. Začetek bo v cerkvi ob 15.30. Vodil ga bo škofov vikar msgr. dr. Lojze Škerl, letošnji zlatomašnik.

Po procesiji po vasi bo sv. maša na prostem - za cerkvijo. Maševal bo in govoril p. Jože Kokalj D.J.

Pastoralno zborovanje, misijonski kongres, priprava na obisk sv. očeta pri nas, naj nas ob Materi božji prenovijo v božji ljubezni.

Pridi tudi Ti in še druge povabi!

Odbor MS

Ekumensko romanje po Slomškovih poteh

ACM iz Trsta in Gorice vabi na skupno ekumensko romanje (28. in 29.9. t.l.) z udeležbo pri odkritju Slomškovega spomenika v Mariboru.

Predvideni spored:

Celje, Ponikve, Slom, Ptuj in Ptujška gora. Prijave pri Katoliškem glasu v Gorici ali pri dr. Markuži tel. (040) 299958; za Trst pa pri trgovini Fortunato ali pri Evelini Pahor, tel. 410880, po možnosti v večernih urah.

Pri vpisu prosimo na račun 50.000 lir.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Ruzante

Moscheta

Režija Boris Kobal

Predstave na prostem

V petek, 6. septembra, ob 20.30
Prebened - v parku

V soboto, 7. septembra, ob 20.30
Bazovica - Gospodarska zadruga

V nedeljo, 8. septembra, ob 20.30
Prosek - Kulturni dom

Potujete v Rim?

Nekoč hotel Bled, danes hotel

Emona

Obveščamo vas, da smo 15. marca 1991 odprli v Rimu hotel Emona.

Za rojake poseben popust.

Naslov hotela: via Statilia, 23
00185 - Rim, tel. (06) 7027911 -
7027827. Fax: (06) 7028787.

TRST

Bazovica

Vsa naša župnija je skupno z družino in sorodniki močno občutila smrt drage Marije, ki se je od nas poslovila po več kot 5-letnemu trpljenju v petek, 30. avgusta, v starosti 66 let.

Z vso ljubeznijo je vedno skrbela za cerkev, za njeno lepoto in snago in to od svoje mladosti. 35 let je delala v župnišču kot odlična gospodinja. Ljubila je petje, bodisi cerkveno kot prosvetno, udeleževala se je poletnih tečajev Zveze cerkvenih pevskih zborov. Njen glas je spodbujal druge k petju pri bogoslužju. S svojo veselostjo in prijaznostjo ter s pripravljenostjo pomagati vsem si je Marija pridobila vse farane, ki so jo spoštovali in ljubili. To je pokazal prav pogreb, ki je pritegnil veliko ljudi v cerkev in na pokopališče.

Veliko je prispevala za obnovo cerkve in barvna okna. Največ pa je žrtvovala s svojim trpljenjem, ki ga je vedno prenašala. Moč je črpala v pogostem obhajilu. Sama je zaprosila za sv. maziljenje in sama je poskrbela za sv. maše po njeni smrti. K pogrebu so pristopili duhovniki, ki jim je Marija dolga leta stregla.

Hvala Ti, Marija, za vse dobro. Bog ti je gotovo plačnik Tvoje ljubezni in žrtve za vso skupnost.

M.Ž.

Počastitev žrtev fašizma

6. septembra 1930, so padli štirje junaki na naši kraški gmajni. Od leta 1948 se naša župnija zbere v cerkvi, da moli za žrtve, ki jih je fašizem tako pogostoma uničeval na naši zemlji. Na naših proslavah smo imeli že odlične goste iz Slovenije in zamejstva, med temi tudi ljubljanskega pomožnega škofa Leniča. Tako tudi letos bo po sv. maši govorila žena ene takih žrtev, Ljubka Šorli, ki ji je fašizem ubil moža Lojzeta Bračuza. Po govoru pa bo pel Tržaški oktet. Vabljeni vsi zavedni Slovenci v petek, ob 20.30 uri.

43. Marijanska procesija

Leta 1949 so podivjani neznanci razbili kip Matere božje, ki je stal v pilju pri pošti. Postavili smo ga spet na mesto. Letos, 25. avgusta, so spet zlikovci ponovili to bogoskrunsko dejanje prav na istem kraju. Ko bo-

mo tudi letos kot že od 1949 priredili Marijansko procesijo, bomo spet postavili Marijin kip na svoje mesto in tako dali zadoščenje božji Materi. Procesijo bomo letos imeli v ponedeljek, 9. septembra, ob 20. uri.

Nabrežina

Praznovanje sv. Roka v Nabrežini je v glavnem poteklo zadovoljivo, saj se je udeležilo kar lepo število vernikov, tako v cerkvi kakor pri evharistični procesiji. Gost dneva je bil znani Jožko Kragelj, ki je v lepem in klenem govoru prikazal vrednoto vere, zlasti v težkih dneh vojne, krivic, zapora in natolcevanja. Sicer pa je že njegova knjiga »Moje celice« velik klicaj vernemu in nevernemu! Seveda smo pogrešali mladostnike, ki se seveda niso mogli udeležiti, ker so dolgo v noč "praznovali" festival dela (Unità). Čudili smo se številnim rdečim zastavam na igrišču Sokola, ki še klubujejo kljub svetovnemu polomu komunizma, zlasti v zadnjih časih v Rusiji. Upamo, da bodo prihodnje leto pustili v miru praznik Vnebovzete in sv. Roka, saj se bližamo 200-letnici naše cerkve (1795). Pohvala pa gre naši godbi, ki se redno udeleži procesije, kakor narodnim nošam, skavtom in mladim pritrkovalcem s Kontovela. Tudi večerno praznovanje s srečolovom in s pridnim glumačem je priklicalo kljub vsemu kar lepo število domačinov in gostov. Res: praznovanje farnega zavetnika v poletni vročini je težka zadeva. A če uspejajo druge šagre, zakaj ne bi naša?

Glasilo Škrat

Sklad »Mitja Čuk« je izdal prvo številko glasila z imenom Škrat. Uredniki pravijo: »To glasilo je pravzaprav posvečeno otrokom in vprašanjem z njimi v zvezi, zato smo prepričani, da je tak naslov primeren.« In potem še: »Prvi Škrat, ki ga pravkar imate v rokah, je poskus. To vam bo jasno že na prvi pogled. Ker pa je naš namen čimprej pripraviti prvo redno številko, ki ji bodo sledile vse druge, vam kličemo v kratkem nasvidenje.«

Začetna številka nosi datum 30. avgusta 1991. Glasilo se predstavi v lepo vsebino in bogato ilustracijo. Želimo mu življenje!

OBISK V VOGRČAH

Na Koroškem imamo goriški Slovenci svojega prijatelja in to je g. Vinko Zaletel. Če si na Koroškem, ga pač moraš obiskati v njegovih Vogrčah. V preteklosti in tudi še danes je obvezen obisk pri njem številnih slovenskih ljudi od vsepovsod, od Južne in Severne Amerike do Slovenije. Tudi tisti dan se nas je pri njem nabralo iz celega sveta: Južna in Severna Amerika, pa mi iz Italije in seveda obiski iz Slovenije. G. Vinko je bil, dokler je mogel, svetovni popotnik, ki je obiskal rojake in misijonarje po celem svetu, fotografiral, snemal na trak in si nabral morda 30 tisoč diapozitivov, ki sedaj čakajo, kdo jih bo prevzel. On sam ne more več s tem delom, ker so mu oči odpovedale, da komaj loči dan od noči. Ljudje pa ga imajo radi in mu pomagajo, kolikor morejo. V cerkvi smo videli brhke ministrantke v plaščih in skrbnega bralca, tako da gospod Vinko kljub vsemu lahko mašuje. V župnišču pa skrbi zanj pridna Jula, doma iz Vogrč.

Postanimo znova civiliziran narod

2.del

NA GROBU ŠKOFA SLOMŠKA

G. Francis Gaber ni bil še v Mariboru. Zato pojdimo še v Maribor, da se poklonimo A.M. Slomšku, ki mu bodo letos postavili spomenik. Dela so v teku.

Metropola ob Dravi te prevzame z marsičem ne samo s stolnico in Slomškovim grobom, tudi s škofijsko palačo in semeniščem ob njej ter z novo knjižnico, prevzame te tudi velikanski mestni park, ki zanj sploh

Mariborska stolnica

nisem vedel. Hoteli smo z žičnico tudi na Pohorje, a na vrhu so jopoškodovala letala ob junijski vojni, ki je bila posebno huda prav na severni Štajerski in v Prekmurju; žičnica ni še delovala.

GROBIŠČE NA TEHARJIH

Naslednja postaja so bile Celje in Teharje. Celje so res prikupno mesto in je njihovo središče prihranjenost samo za pešce. Tam je sprehajanje prijetno in ob dopoldanskih urah je bilo pred številnimi kavarnami in slaščičarnami kar precej klientov. Toda kar me je globoko presunilo in me nagnilo, da sem se lotil tega pisanja, je bil obisk grobišča na Teharjih. Spraševati moraš najprej, kje so Teharje, na Teharjih pa še bolj, kje je grobišče. Ob glavni cesti zagledaš na desni strani majhno tablico z napisom »Grobišče«. Če naglo voziš tablico sploh spregledaš. Vzameš pot za grobišče. Kmalu te pripelje do na desni in levi strani ograjenega zemljišča; na desni še vedno dovažajo zemljo, na levi je ploščad, obrasla s skopo travo; na

koncu te ploščadi vidiš križ, pod njim tri stopnice, ob križu in na stopnicah pa nekaj rož in kako lučko. To je vse, kar vidiš: kar pomisliš, je pa tragično.

Tu so menda bile jame in močvirje. Maja in junija 1945 so semkaj s tovornjaki dovažali ujetnike iz bližnjega taborišča, jih postrelili in zmetali v jame na tem prostoru. Da bi svoje zlo početje zakrili so navozili nove zemlje, vse zravnali z buldožerji in potem »vse tiho je bilo«. Do pred nekaj leti se o tem ni govorilo, morda le v strahu mislilo. In vendar, kot nam je povedal oskrbnik, leži pod tisto pusto travo 30 in morda še več tisoč trupel ljudi, ki so jih tam pokončali: domobranci, hrvaški ustaši, srbski četniki, vojaki in civilisti, moški in ženske. Pri tem prihaja človeku na misel prerok Ezekijel, ki takole piše: »Gospod me je peljal ven ter me postavil sredi doline, ki je bila polna mrtvaških kosti. In glej, bila jih je silno veliko...« (Dan 37).

K. Humar
(Konec prihodnjic)

In memoriam dr. Ivota Komjanca

Ni še polegel odmev zvonov v Števerjanu, ki so naznanjali žalostno vest, da je v daljni Ameriki preminula prof. Viktorija, že so zopet 26.8.1991 težko odjeknili in naznanili, da se je tudi dr. Ivota utrgala življenjska nit. Kdo izmed nas starejših ne pozna Komjančeve družine na Mocverju? Starši so na ruševinah po I. svetovni vojni zgradili nov dom, ustvarili številno delovno, pošteno družino, omogočili večini otrok višjo izobrazbo, med temi tudi Ivotu.

Ivo se je rodil 19.9.1924 v Števerjanu. Po osnovni šoli je v Malem semenišču v Gorici obiskoval gimnazijo, vendar ni tu našel svojega življenjskega cilja in se je po državni maturi vpisal na medicinsko fakulteto v Padovi. Zatočišče skupno z drugimi slovenskimi študenti v Padovi je dobil »pri siori Mariji«. Kaj znajo vsega povedati o tem obdobju njegovi sostanovalci!

Vzgoja v družini, semenišče, po drugi strani pa vojna vihra, razprtja in sovraštva ter zločini v mladem fantu nazor in življenjsko vodilo: pošteno delati, pomagati in gledati na sočloveka ne glede na politično ali kakršnokoli obarvanost. Ta cilj je tudi uresničeval in udeležil. Diplomiral je leta 1953 in prišel po krajšem obdobju v Firence v Malcesine ob Gardi. Tu je bil Italijanski Rdeči križ ustanovil center za poliomielitide, edini v Italiji, ki je komaj zaživel pod vodstvom Goričana prof. Tarcisija Marege. Pod njegovim vodstvom se je Ivo začel usposabljaliti in je hitro napredoval, da je postal pomožni, nato pa primarij ortopedskega in fizioterapevtskega oddelka. Dal je dušo in telo za zdravljenje svojih pacientov. Pismo, ki ga je poslala ena njegovih bivših pacientk v imenu stoterih drugih pred njegovo upokojitvijo, priobčeno tudi v L'Arena di Verona, je dokaz hvaležnosti in občudovanja. »... bili ste mi vedno blizu; tiha in presladka oseba, ki mi je skušala pripomoči, da bi pridobila "normalno" in srečno življenje, ki mi je pomagala s kirurškimi posegi in zdravljenjem, da bi hodila kolikor mogoče avtonomno. Bila sem vam vedno vdana, ker ste bili dobri z menoj in z mojimi sotrpini. Mislim, da sem v svojem življenju milijonkrat govorila o Vas, tako da ste bili soudeleženi moje otroške in doraščajoče dobe in toliko vam dolgujem za to, kar sem, sicer »osebica«, ki živi skoraj normalno življenje. Mislim, da ste prejeli nešteto izrazov hvaležnosti od tolikih »čudodelno ozdravljenih«. Večkrat sem pomislila, da bi bili lahko s svojo zmožnostjo okrenili drugam svojo profesionalnost in iskali večji zaslužek... Ko bi se vam včasih in tudi v največjih težavah vrinila misel, da niste popolnoma realizirali svojega življenja, vedite, da ste napravili nekaj neskončno velikega za ogromno število ljudi...«

Ni se omejil samo na delovanje v Malcesinah, njegov delokrog je bil prostorsko še širši in tudi na Goriško je po možnosti rad prihajal: pri bratu Marjanu, župniku v Sovodnjah, ga je vedno čakal seznam bolnikov. Pregledoval jih je, jim svetoval in jih zdravil. Plačilo je bilo: »Dajte kaj za cerkev«.

Poročil se je leta 1955 z g. Mirjam Brumat in Bog jima je naklonil tri otroke: fanta in dve deklici. Vsi so diplomirali na univerzi. Čeprav je

pred petimi leti sprejel tragično smrt hčerke Betty kot božjo voljo, ga je izguba tako potrla, da je imel posledice na srcu, v zadnjih mesecih pa ga je pogubila neozdravljiva bolezen. Še prejšnji teden se je prijatelju potožil: »Zdravil sem jih več kot petdeset tisoč, sedaj pa...«

Sam je bil zaveden in čeprav je živel na tujem, ni v njem zamrl klic domovine, kamor je rad zahajal k znanec in prijateljem.

Ob preosnovi zdravstva je leta 1975 postal zdravstveni ravnatelj v Malcesinah; ob upokojitvi leta 1989 mu je krajevna zdravstvena enota podelila naslov »zaslužnega bolniškega primarija« kot »javno priznanje spoštovanja neutrudnemu delavcu, profesionalno pripravljenu in kompetentnemu.«

Največje priznanje pa je prejel z udeležbo na pogrebu desetih in desetih »čudežno ozdravljenih«, ki so ga pričakovali v cerkvi in ob vhodu vanjo 28.8.1991.

Prijatelj

Izlet na Madžarsko

Skupina izletnikov na Trgu herojev v Budimpešti

Zadnje dni avgusta si je pevski zbor Rupa-Peč na pobudo odbora omislil izlet na Madžarsko. V zgodnjih jutranjih urah smo krenili na pot proti Sloveniji in brez komplikacij vstopili v sosednjo deželo. Na Razdrtem nas je pričakal vodič in nas skozi Slovenijo seznanjal z okolico. Mimo Ljubljane, Celja, Ptujja smo skozi Slovenske gorice prispeli v lendavski hotel Lipa, kjer smo imeli obilno kosilo, predvsem pa smo bili veseli domače gibanice. Po kosilu smo pri Dolgi vasi zapustili Slovenijo in nadaljevali po Madžarski. Daljši postanek smo imeli v Siofoku ob Blatnem jezeru, drugače rojstnem kraju operetnega skladatelja E. Kalmana. V zgodnjih večernih urah nas je pričakala »kraljica ob Donavi« Budimpešta. Namestili smo se blizu Trga herojev v hotelu, ki nas je gostil vse dni bivanja na Madžarskem. V petek smo z madžarsko vodičko Suzano pričeli z ogledom glavnega mesta Madžarske. Dopoldne smo bili očarani z nižinskim delom Pešto (s Trgom herojev, zoološkim vrtom, Štefanovo baziliko, parlamentom in Margaretinim otrokom), popoldne

Slovenske šole v novem poslopju

Goriška občinska uprava zagotavlja, da se bodo slovenske višje srednje šole lahko preselile v novo poslopje, v ulici Puccini že z novimi šolskim letom. Mnogi pa dvomijo, da bo do 18. septembra mogoče prenesti v novo šolo vso potrebno opremo, saj so popravni izpiti še v starem poslopju v malem semenišču in se bodo končali šele 10. septembra.

V novem poslopju bodo dobile sedež naslednje višje srednje šole: učiteljske, gimnazija-licej, trgovska šola Ivan Cankar ter tehnični zavod Žiga Zois. Nižja srednja šola ostane v istem poslopju kot lani.

Romanje na Sv. Goro

V okviru Slovenskega misijonskega kongresa Molitveni dan za duhovne poklice z geslom: »Poklicani in poslani« bo romanje s Prevala na Sveto Goro po skupinah. Ob 9.30: molitvena ura v svetogorski baziliki, nato ob 10.30 somaševanje z letošnjimi duhovniki - jublanti, vodi generalni vikar Renato Podbersič. Med mašo sprejem bogoslovcev petega letnika med kandidate za diakonat in prezbiterat. Ob 13.30 nastop misijonarja p. Miha Drevenška in skupine mladih iz Zambije. Ob 14.00 pete litanije Matere božje in blagoslov.

Tega romanja se bomo udeležili tudi verniki iz Gorice in drugi, če se prigrasijo v stolnici ali pri Sv. Ivanu, dokler bo kaj mest v avtobusu. Odhod avtobusa s Travnika ob 8. uri. Po končanih pobožnostih na Sv. Gori se odpeljemo še k Žalostni Materi Božji na Mirenski Grad.

obvestila

Slomškov dom in apostolstvo sv. Cirila in Metoda vabita na dvodnevni izlet 28. in 29. septembra po krajih, kjer je Slomšek živel in deloval v Mariboru, kjer bodo 29. septembra slovesno odkrili spomenik velikemu dobrotniku slovenskega naroda A.M. Slomšku. Javite se čimprej na št. 226117 (Živic), 2808057 (Kosmač), 299958 (Markuža).

Duhovna obnova za družbenice in žene bo v zavodu sv. Družine v Gorici v nedeljo, 15. septembra; začetek ob 9. uri, zaključek s sv. mašo ob 18. uri. Obnovo bo vodil g. Jožko Kragelj. Ob 8.30 bo vozil poseben avtobus od južne železniške postaje po Korzu, Travniku in Trgu Caterini do zavoda. Vse žene pristočno vabljen na ta kratek duhovni odih.

Skupno tržaško-goriško romanje slovenskih vernikov na Barbano bo v ponedeljek, 9. septembra. Na otoku bo vodil somaševanje beograjski nadškof Franc Perko ob 11. uri. Popoldne bo blagoslov s petimi litanijami Matere Božje. V Gorici vpisovanje pri Sv. Ivanu.

Alojzijevišče. Naj se bivši in novi gojenci javijo čimprej za novo šolsko leto osebno ali pa po telefonu (533515).

V nedeljo, 8. septembra se bo v kapelici na Katinari v počastitev Kraljice Miru (52. letnica) vršila sv. maša ob 9.30.

Števerjan - Festival '91

Ob zelo lepem vremenu se je v soboto, 31. avgusta in v nedeljo, 1. septembra, vršil 21. festival narodnozabavne glasbe. Nastopilo je 22 ansamblov, skoro vsi iz Slovenije.

DAROVI

Darovi za barvna okna: Ob krstu Frančiške Rigoni 80.000; v hvaležen spomin Marije Ražem-Čotove, člani cerkvene pevskega zbora 200.000; Peter in David Ražem 100.000; Pepi in družina 50.000; Edi Žerjal 50.000; Dora Živic 200.000; Družina Čotovi 200.000; Marta Bizerna v spomin mame Lojzke 20.000 lir.

Za Dom srečanja - Višarje: N.N. Gorica 1.000.000; Klanjšček S., Števerjan 200.000; msgr. Jezernik M., Rim 2.000 DM; Pucelj Janez, Oberhausen 1.000 DM; Žakelj Vinko 9.500 Sch., 300 hol. G, 110 dolarjev; Štekel Anton, Dunaj 2.000 Sch.; N.N. 1.000 belg. fr.; Prašnik-Obljubek Mirjam 200.000 lir.

Za cerkev v Ricmanjih: Bernarda Kuret 40.000; Nina Hrvatič v spomin na pok. starše Antona in Antonijo 50.000; Anamarija Zlobec, Stare Milje, ob 1. obletnici smrti mame Helene Štegel 50.000; Pierina Hrvatič v spomin na pok. A. Hrvatič 50.000 lir.

Za pomoč Sloveniji preko Karitas: Antonia Leghissa 100.000; župnija Mavhinje 900.000; Vida Mlač 50.000; N.N. Gorica 400.000 lir.

Za cerkev v Mavhinjah: ob krstu Jerneja Legiša iz Vižovelj darujejo starši 100.000 lir.

Za popravilo slivenske cerkve: v spomin na pok. Marjeto Terčon daruje Ana Kralj 30.000 lir.

Za Katoliški glas: K.R.T. 50.000; N.N. 100.000 lir.

Za Katoliški dom: Pavla Rijavec 50 USA dol.

Za Dom srečanja Višarje: N.N. 100.000 lir.

Za zbor Fantje izpod Grmade: v spomin na Marjeto Terčon daruje druž. Legiša, Mavhinje 60.000 lir.

radio

Spored od 8. do 14. septembra 1991

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župnijske cerkve v Rojanu. 10.00 Mladinski oder: »Drečček in trije marsovčki«. Napisal Vid Pečjak. 1. del (ponovitev). 16.00 Ob 61-letnici bazoviških žrtve. 16.30 Boris Pahor: »V labirintu.« Roman. 17.00 Sport in glasba.

Ponedeljek: 9.00 Otroški kotichek: »Glasbeni vrtljak.« Pripravila Zlata Jurin (ponovitev). 9.30 Nikolaj Vasiljevič Gogolj: »Mrtve duše.« Roman. 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja. 12.40 Naši zbori: mešani zbor Rupa-Peč vodi Zdravko Klanjšček. 14.10 Poletni mozaik. 17.10 Klasični album: teden Franza Liszta.

Torek: 9.30 Nikolaj Vasiljevič Gogolj: »Mrtve duše.« Roman. 2. del (ponovitev). 11.30 Slovenska lahka glasba. 12.00 »Namastè, Sagarmata.« Zapiski Dušana Jelinčiča z odprave na Everest. 17.10 Klasični album: teden Franza Liszta. 18.00 Vladimir Jurc: Slovensko pismo. Josip Stritar: »Pisma izgnanca.«

Sreda: 9.30 Nikolaj Vasiljevič Gogolj: »Mrtve duše.« Roman. 3. del (ponovitev). 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja. 12.40 Zborovska glasba s koncertnega odra: Tržaški oktet v gledališču Miela v Trstu; umetniški vodja: Aleksandra Pertot. 14.10 Poletni mozaik. 17.10 Klasični album: teden Franza Liszta. 18.00 Jugoslavija po letu '45.

Četrtek: 8.10 Literarne podobe: Zgodbe o revijah. 9.30 Nikolaj Vasiljevič Gogolj: »Mrtve duše.« 4. del (ponovitev). 11.30 Slovenska lahka glasba. 12.40 Glas harmonike. 16.00 Spomini Henrika Tumme. 17.10 Klasični album: teden Franza Liszta. 18.00 Četrtekova srečanja.

Petek: 9.30 Nikolaj Vasiljevič Gogolj: »Mrtve duše.« 5. del (ponovitev). 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja. 12.40 Z lanskega tekmovanja Naša pesem v Mariboru: mešani zbor Obala iz Kopra vodi Mirko Slosar. 16.00 Slovenski Ikar. 17.10 Klasični album: teden Franza Liszta. 18.00 Kulturni dogodki.

Sabato: 9.00 Otroški kotichek. Hans Christian Andersen: »Grdi raček«. 9.30 Nikolaj Vasiljevič Gogolj: »Mrtve duše«. 6. in zadnji del (ponovitev). 10.10 Koncert v Kulturnem domu v Gorici. 12.00 Muzeji pri nas. 12.40 Z naših festivalov. 17.10 Klasični album: teden Franza Liszta. 18.00 Boris Kobal in Sergej Verč: »Satirični kabaret 1991.« Radijski poletni kabaret. 12 oddaja.

KATOLIŠKI GLAS

Tednik
List je nastal po združitvi goriškega tednika »Slovenski Primorec« in tržaškega »Teden«. Prva številka »Katoliškega glasa« je izšla 2. februarja 1949.
Uredništvo in uprava: Riva Piazzutta, 18 - 34170 Gorica - Tel. 0481/533177 - Fax 533177 poštni tekoči račun: 11234499
Poduredništvo: Vicolo delle Rose, 7 - 34135 Trst - Tel. 040/414646
Registriran na goriškem sodišču pod št. 5 dne 28.01.1949
Odgovorni urednik: msgr. Franc Močnik
Pošt. plačana v gotovini - skupina II/70% Dovoljenje pokr. poštne uprave iz Gorice
Izdaja: KTD Katoliško tiskovno društvo Società Tipografica Cattolica srl
Riva Piazzutta, 18 - Gorizia - P.I. 00054100318
Tiska: Tiskarna Budin v Gorici
Cena posamezne številke: 1000 lir
Letna naročnina: Italija 45.000 inozemstvo 70.000 zračna pošta 95.000
Oglasi: za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski oglasi in osmrtnice 500 lir, k temu dodati 19% IVA

ZAHVALA

Dne 28. avgusta, smo pospremili k večnemu počitku našega dragega

Ivota Komjanca

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so počastili njegov spomin. Posebna zahvala č. gg. duhovnikom, g. župniku don Nicoli Azzaliju, škofovemu vikarju dr. Oskarju Simičiču, števerjanskemu dekanu g. Antonu Lazarju, kanalskemu dekanu g. Srečku Šuligoju, kobariškemu dekanu g. Francu Rupniku, šempaškemu župniku g. Marjanu Kožlinu in vsem udeležencem pogreba.

SVOJCI

Malcesine, Števerjan, Kalifornija, Gorica